

**Комітет Верховної Ради України
з питань податкової та митної політики
Р І Ш Е Н Н Я
на проект Закону України
«Про внесення змін до Податкового кодексу України
щодо ставок деяких податків»
(реєстр. № 9085 від 17.09.2018)
поданий Кабінетом Міністрів України**

Комітет Верховної Ради України з питань податкової та митної політики на своєму засіданні розглянув проект Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України щодо ставок деяких податків (реєстр. № 9085 від 17.09.2018), поданий Кабінетом Міністрів України.

Згідно з пояснювальною запискою основною метою проекту Закону є виконання вимог пункту 4 розділу XIX Податкового кодексу України, відповідно до якої, Кабінету Міністрів України доручено **щорічно до 1 червня** у разі необхідності вносити до Верховної Ради України проект закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо ставок оподаткування, визначених в абсолютних значеннях, з урахуванням індексів споживчих цін та індексів цін виробників промислової продукції, з таких податків, як акцизного, екологічного податків та рентної плати.

Законопроектом передбачено перегляд ставок податків визначених в абсолютних значеннях з урахуванням індексу споживчих цін та індексу цін виробників промислової продукції, які відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2017 р. № 411 (із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 01.12.2017 № 906) «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2018–2020 роки», у 2018 році прогнозовані на рівні **109,0 відсотка** та **110,3 відсотка** відповідно.

Так, залежно від сфери застосування податків, ставки акцизного податку, екологічного податку та рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України з урахуванням прогнозного індексу споживчих цін у 2018 році збільшені на 9 відсотків. Ставки рентної плати за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, рентної плати за спеціальне використання води та рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів з урахуванням прогнозного індексу цін виробників промислової продукції у 2018 році збільшені на 10,3 відсотка.

Так, залежно від сфери застосування податків, **ставки акцизного податку на алкогольні напої та тютюнові вироби, екологічного податку та рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України з урахуванням прогнозного індексу споживчих цін у 2018 році збільшені на 9 відсотків.**

Ставки рентної плати за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, рентної плати за спеціальне використання води та рентної плати за спеціальне використання лісових

ресурсів з урахуванням прогнозного індексу цін виробників промислової продукції у 2018 році збільшені на 10,3 відсотка.

Як і в попередніх роках на жаль, до проекту (реєстр.№9085), який подано Урядом не надано фінансово-економічне обґрунтування, крім констатації факту у пояснювальній записці до законопроекту, що «його прийняття дозволить збільшити надходження до бюджету». Будь яких інших матеріалів та розрахунків пояснювальні записки до проектів не містять, що не відповідає вимогам частини третьої статті 91 Регламенту Верховної Ради України, за якою у разі внесення законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету (надходжень бюджету та/або витрат бюджету), суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки). Відсутність такого обґрунтування та розрахунків може суттєво ускладнити розгляд цих законопроектів.

При цьому, відсутні будь-які пояснення і обґрунтування необхідності підвищення ставок акцизного податку з тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну та мінімального акцизного податкового зобов'язання із сплати акцизного податку з тютюнових виробів. Так, Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році» було встановлено поступовий, щорічний графік підвищення специфічних ставок акцизного податку та мінімального акцизного зобов'язання з тютюнових виробів з 2018 до 2025 року (на 2018 рік на 29,7%, а з 2019 року до 2025 року включно на 20 % щорічно). З огляду на це, **фактичне збільшення цих ставок у 2019 році буде становити 29 відсотків.**

Одночасно, пояснювальна записка до законопроекту про Державний бюджет України на 2019 рік (реєстр.№9000 від 15.09.2018 року) зазначає, що дохідна частина проекту бюджету на 2019 рік розроблена з урахуванням чинних норм податкового та бюджетного законодавства, з врахуванням:

- індексації ставок, виражених у абсолютних значеннях по рентній платі за спеціальне використання лісових ресурсів, використання води, надр непов'язаних з видобутком, користування радіочастотним ресурсом, а також по екологічному та акцизному податках, **додаткові надходження у обсязі 6,6 млрд. гривень, з них 6 млрд. гривень додаткових надходжень за рахунок підвищення ставок акцизного податку.**

Також, слід врахувати, що Рахункова палата України відповідно до свого рішення від 25.09.2018 № 24-9 «Висновки щодо проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» встановила, що надходження акцизного податку з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції) в січні – серпні 2018 року становили 42,4 млрд грн, що на 0,3 млрд грн, або 0,6 відс., більше, ніж в аналогічному періоді попереднього року. **При цьому виробництво тютюнової і горілчаної продукції, акцизний податок з яких становить дві третини надходжень акцизного податку з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції) загалом, скоротилося.** А отже, досягнення передбаченого у проекті Бюджету зростання в 1,4 рази надходжень акцизного податку з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції)

можливо за умов внесення змін до Податкового кодексу України і **суттєвого зростання у 2019 році виробництва підакцизних товарів.**

Комітет з питань інформатизації та зв'язку у своєму висновку рекомендує повернути на доопрацювання суб'єкту законодавчої ініціативи зазначений законопроект. Крім цього, було висловлено ряд суттєвих зауважень щодо підвищення ставок рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України, щодо не підтримки такого збільшення, оскільки **таке підвищення не буде сприяти створенню умов для розвитку ринку телекомунікацій, а додаткове фінансове навантаження може призвести до уповільнення темпів впровадження в Україні нових технологій та подолання технологічного розриву між Україною та країнами ЄС.**

Головне науково-експертне управління Верховної Ради України – висловило ряд зауважень та наголосило, зокрема, що у поданих документах **не наведено розрахунків щодо впливу збільшення ставок оподаткування на фінансовий стан платників цих податків та зборів. Адже, як свідчить практика, зростання податкових платежів частіше призводить до випадків їх несплати, зростання витратомісткості виробництва, стрибка цін на кінцеву продукцію й інших проблем функціонування суб'єктів господарювання різних галузей та сфер діяльності.** Підвищення ставок акцизного податку своїм наслідком може мати поглиблення негативних тенденцій на ринках відповідної товарної продукції, скорочення бюджетних надходжень від інших податків (податку на прибуток підприємств, податку на додану вартість тощо), може вплинути на загальну динаміку цін і тарифів, збільшити тіньову складову ринку.

Також було зауважено, що щорічна зміна ставок оподаткування зазначених у проекті податків в залежності від рівня індексації споживчих цін і цін виробників промислової продукції, який має тенденцію до постійного зростання, **не сприятиме стабільності роботи платників таких податків, ускладнює прогнозування їх діяльності на найближчу перспективу.**

Крім того, пропозиції законопроекту щодо зміни ставок податків та зборів з 1 січня 2019 року, крім абзаців другого та третього пункту 1 розділу I цього Закону щодо ставок акцизного податку на алкогольні напої, що підлягають маркуванню марками акцизного податку, які набирають чинності з першого числа третього місяця з дня набрання чинності цим Законом, **не повною мірою узгоджуються з вимогами підпункту 4.1.9 пункту 4.1. статті 4 ПК України,** яким визначено принцип стабільності податкового законодавства України. За його змістом зміни до будь-яких елементів податків та зборів не можуть вноситися пізніше як за шість місяців до початку нового бюджетного періоду, в якому будуть діяти нові правила та ставки. У цьому контексті слід звернути увагу на вимогу пункту 4 розділу XIX ПК України, за змістом якої відповідний законопроект повинен бути внесений до Верховної Ради України до 1 червня 2017 року.

Окремо було зауважено з приводу пропозиції щодо індексування ставок акцизного податку на тютюнові вироби, тютюн та промислові заміники тютюну. **Питання індексації зазначених ставок на індекс інфляції на думку ГНЕУ є дискусійним, з огляду на прийняте парламентом рішення про поступове поетапне до 2025 року підвищення ставок акцизного податку на**

тютюнові вироби на виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами – членами, з іншої сторони, щодо наближення ставок акцизного податку на тютюнові вироби до мінімального рівня, діючого в ЄС (відповідно до Додатку XXVIII до цієї Угоди (ст. 353). З огляду на це, було запропоновано у підпункт 1 пункту 4 розділу XIX «Прикінцеві положення» Податково кодексу України після слів «акцизний податок» доповнити слова «крім акцизного податку на тютюнові вироби».

Зважаючи на викладене та приймаючи до уваги актуальність зазначеного законопроекту Комітет прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти (за рішенням Комітету...) проект Закону України проект Закону України Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо ставок деяких податків (реєстр. № 9085 від 17.09.2018), поданий Кабінетом Міністрів України.

Співдоповідачем за законопроектом на пленарному засіданні сесії Верховної Ради України визначено Голову Комітету, народного депутата України Южаніну Н.П.

Голова Комітету

Н.П. ЮЖАНИНА